

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre . . . 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMEÉNYEK DÍJA:
 milliméter díjszabás szerint.

Nyitási közlemények sora:
 25 Lei.

Felelős szerkesztő: Dr. Sándory Mihály

Megjelenik vasárnap reggel.

Kiadótulajdonos: Márk István.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig
 fogadjunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

GYERGYÓ

Az alfalvi bomba.

Szenzáció volt, véres, hátborzongató eset, jó alkalom megfelelő izlésű emberek fáradt idegeit csiklandozni, jó alkalom megfelelő izlésű közönség lejeinek minél nagyobb számban való megszerzésére alapított ujságoknak szép, színes riportokat írni.

A bomba füstje eloszlott, eltemették a szerencsétlen áldozatot, a sajtó és a közönség már újabb érdekességek után keresgél. Megmaradt a gyászba borított család, a temető friss sirhalma és az eset tanulságai.

Ez utóbbiak még sokkal szomorubbak, mint a szörnyű tragédia magában véve.

A gonosztevőket elfogták, azok vallottak, azután vallomásukat visszavonták, talán újra fognak vallani, vagy másképpen, kétségtelenül rájuk bizonyul véres tettük.

Ezzel a dolog nincs elintézve, még abban az értelemben sem, abban a mértékben sem, mint ahogy egy büntetését elvett gaztettet általában elintéztnek szoktunk tekinteni.

Nemcsak a bíróság, mindenki tudni akarja, mi lehet az oka ennek a rettenetes elhatározásnak, amely egy falu legjobb gazdái közé tartozó egyénet ilyen tett elkövetésére rábír.

Ez az ok-keresés erősen rányomta a bélyegét az ujságközleményekre is, amelyek a tragédiával kapcsolatban napvilágot láttak.

Nagyon sok ilyen közlemény hívta ki csodálkozásunkat, még több megbotránkozásunkat.

A nagyobb lapok is, egyetlen kolozsvári orgánus kivételével, kommentálásaikban a leghelytelenebb mellékvágányokra tévedtek.

Csodálatosképpen elsősorban nem igazi, őszinte és fenntartás nélküli elítélését találjuk a szörnyű gaztettnek, hanem mintha egyik-másik talán magában helyeselné az adósságtörlesztésnek ez ujszerű módját, vagy legalább is védőügyvédnek áll és a bérnyilkos számára — ez volt a tett végrehajtója, közönséges bérnyilkos, aki személyesen csak halálával tartozhatott Ávéd Jánosnak — mentő körülményeket keres.

Amikor a sajtó komolyabbnak ismert része is ilyen hangokat üt meg, nincs mit meglepődni a rapszódikuságáról és jobbra-balra való törvényszerűtlen kilengéseiről ismeretes, Brassóban megjelenő világlapnak cikkeitől, amelyek ilyenformán kezdődnek:

— Mi voltunk azok, akik már másfél év előtt rámutattunk a székelyföldi állapotok türehtetlenségére és a bankuzsorának gyászos következményeit előre megjósoltuk.

Nincs mit meglepődni, ha ez az ujság nyíltan örülni látszik annak, hogy igaza volt, megkapta elégtételét, a székelyföldi „bankuzsora” címe meghozta első halálos áldozatát a bankárok között. Akit talán még követni fognak mások is — gondolja a nemes ujság — hát még az mekkora elégtétel lesz nekünk, akik mindig felemeltük tiltakozó szavunkat a bankok és ügyvédek garázdálkodása ellen.

Egy másik, hozzánk közelebb megjelenő ujság pedig — hogy a többi értelmetlenséggel ne töltsük az időket — nem ártallja papirosára a következőket nyomtatni: „Mi megértjük az eladósodott alfalvi nép fájdalmát is, ismerjük az ügyvédi hitványság ezer bűnét is, amikor a költséges csinálás hóhér mesterségével családok szájából veszik ki a kenyeret.”

Nem gondolja egyik is, másik is, hogy amit csinál, lázítás, bűn saját fajta ellen, akármilyen „de” vagy „ellenben” is következzen e szépen puffogó frázismondattal.

Még egy ujságidézete: „mert mélyseges és tragikus okai kell legyenek annak, ha a munkához és törvényhez szokott nép ilyen szokatlan és galád eszközökhöz nyúlt.”

Bocsánatot kérünk, a székely nép nem vállalja, hogy ő nyúlt ilyen „szokatlan” eszközökhöz. E tett talán a székely nép tette?

E tett két munkátlansághoz, bűnhöz, öröklött vagyon eltékozlásához, becsapással, üzérkedéssel szerzett könnyű pénzhez szokott elvetemedett gazember tette, nem a székely népé, amely az orgyilkosokkal minden közösséget megtagad.

*

A gaztett okai mégis mélysegesek és tragikusak. Régi gyökerezésűek.

Hogy az országos gazdasági válság hullámai Gyergyóban csaptak a legmagasabbra s már-már végleges elnyeléssel fenyegetik a nyakig eladósodott s adókkal agyonsanyargatott gyergyói székelységet, abban a mindenkori államhatalom kétfalkezes kisebbségellenes politikájának is igen nagy része van.

Emlékezzünk azonban arra a pro-

pagandára is, amely egy évvel ezelőtt, vagy még rövidebb ideje, felforgatta egész Gyergyó nyugalmát s amelynek pillanatnyilag láthatólag eszüket vesztett vezetői egy memorandumban hajszálon függött, hogy az adófizetés megtagadásával nem fenyegetőztek az állammal szemben, ha nem teljesíti haladéktalanul minden követelésüket.

Emlékezzünk ennek az izgatásnak eredményeire, amelyek között első volt, hogy Gyergyó amugy is lehetetlenül rossz gazdasági helyzetét még ötven százalékkal egyszerre lerontotta, azáltal, hogy a hitelt, kihitelezést, adósságok megfizetését, még ott is, ahol ez lehetséges lett volna, egyik napról a másikra mintegy elvágta?

Vajjon az ezáltal teremtett atmoszféra nem volt-e, ha nem oka, de lehetővé tevője az országra szóló tetteknek?

És maguk az ujságok, — sokan közülük — a nép vezetői, a megye pártvezérei, a bankok, általában a vagyonos emberek ellen indított hadjáratukkal merik nyugodt lelkiismerettel, nem pilátusi mosakodással, mondani — mi nem tehetünk róla, nem járultunk hozzá semmivel?!

Az alfalvi bombának a bankuzsora igazán csak utolsó sorban számbajöhető okai közt foglalhat helyet.

Az elsőrendű okok, a bombakészítés, a gyilkosság szellemét mások termelték ki, sokan, akik segítettek megmételtyezni, különböző egyéni előreljutási célok, nagyobb ujságpéldányszám eladása, kisgazda, vagy egyéb félrefaragópárti képviselői mandátum és más, „kizárólag közérdekű” célok után való minden tekintet és meggon-dolás nélküli törtetésükben.

Figyelmeztetés a „Csiki Magánjavak” ügyében.

A „Csiki Magánjavak” visszaszerzése iránt esztendőnkön át nehéz küzdelem folyt a Nemzetek Szövetsége előtt. A kormány minden időkre lehetetlenné akarta tenni annak a küzdelemnek eredményességét. Hogy milyen eszközöket vett e célra igénybe, egykor majd nyilvánosságra fog kerülni. A kormány azonban nem várta be a világforum döntését, hanem a Népszövetség Tanácsának Genfben ez évi május 21-én tartott ülésén képviselője útján bejelentette azon szándékát, hogy az elvett csiki székely vagyon ügyében megegyezést akar létesíteni a panasz aláíróival és e célból az ügy tárgyalásának a szeptemberi ülésszakra való elhalasztását kérte, megnevezve azon 6 tagu bizottságot is, mely a kormány részéről tárgyalni fog. Ezen bizottság jun. 19-re Bukarestbe tanácskozára hívta meg a panasz aláíróit, kik ott megjelentek, megbeszélést folytattak az említett bizottsággal és bejelentették, hogy kizárólag dr. Györgypál Domokos, a Magánjavak Igazgatótanácsának elnöke, dr. László Dezső, az Igazgatótanács tagja és alulírott orsz. képviselő, mint a panasz egyik aláírója, nyertek megbízást a peticionálók nevében való további tárgyalásokra, ha azokra esetleg még sor kerül.

Nem tudjuk, lesz-e még folytatása a már megkezdett tárgyalásoknak, mert június 19-én a külügyminiszeriumban tartott első tanácskozásról az alábbiakról tájékoztunk, hogy a kormány ál-

tal kinevezett bizottság kijelentései nem nyújtanak reményt megegyezés létrehozására. Ha ama bizottságot olyan felfogás vezeti, aminek első ízben kifejezést adott, úgy ki van zárva, hogy mi bármikor egyezséget kössünk.

Csikvármegye magyar lakosságát nyilvánosan arra kérem, hogy teljes bizalommal legyen irántunk, mert olyan felelősséget vettünk magunkra, melynek súlyát lelkiünk mélyében érezzük és arra készlet, hogy igazságunkkal és lelkiismeretünkkel össze nem férő feltételeket soha el ne fogadjunk. Inkább döntsön ügyünk felett a Nemzetek Szövetsége, semhogy saját elhatározásunkkal mi adjuk fel régi jogainkat.

Minden csiki magyar testvérünket kérem azonban arra, hogy tartózkodjék olyan lépéstől, vagy magatartástól, mely közös ügyünknek ártalmára szolgálhat. Senki se írjon alá semmiféle nyilatkozatot, senki ne vegyen részt gyülekezetekben, melyeket ez ügyben bárki kezdeményezne, mert a most élő és az ezután következő nemzedékek örök átka fogja sújtani azokat, kik a csiki székelység boldogulására rendelt vagyron visszaadását megnehezíték. Minden időkre árulója lesz fajunknak az, ki magát ilyen célokra eszközül odaadja. E figyelmeztetésre jogot ad az az értesülésünk, hogy súlyos iskolai sérelmeink miatt a Nemzetek Szövetségéhez benyújtott magyar kisebbségi panaszok lerontására a Székelyföldről már többen írtak alá nyi-

latkozatokat és ezek között csikmegyei magyarok is. Saját vérünkben valók akadályozták, hogy sorunkon könnyíteni tudjunk.

A karánsebesi volt román határőrök utódai a magyar uralom alatt épségben tartották meg 251 kataszteri holdat kitevő közös birtokukat. A naszói volt román határőrök utódai pedig 317 ezer kataszteri hold erdő- és legelő-vagyont birtak közös tulajdonul, melyből csupán az erdők tiszta jövedelme évenként 15 millió lejt tett ki, melyet saját céljaikra használtak fel és ezenkívül óriási pénzalapok felett is rendelkeznek.

A csikmegyei volt székely határőrök utódai „Magánjavak” név alatt 62 ezer hold birtokát és ahhoz tartozó egyéb vagyont 1923. évben az állam elvette és 8-ik éve használja. Ezen idő alatt az erdőségeken olyan pusztítást engedett meg, melyhez hasonló a világ egyetlen

államában elő nem fordulhatott volna. E vagyonnak — visszaszerzés esetén — az lenne legfőbb feladata, hogy hosszú lejáratu törlesztéses kölcsönökhöz juttassa a sulyos viszonyok folytán eladósodott székely gazdákat és ezenkívül segélyeket nyújtson székely ifjaknak a jövő igényeinek megfelelő kiképzés és elhelyezkedés támogatására, különösen ipari pályákon. A csiki székelység lehanyatlott sorsának felemelkedése e vagyon sorsával függ össze. Méretetlen bünt követne el tehát bárki, aki ártó magatartással e törekvések sikere ellen bármit cselekedne. Fajunknak minden jó fiát kérem arra, hogy az összes közseégeinkben minél szélesebb körben a fentiekről felvilágosításokat nyújtson.

Csikszereda, 1931. júl. 3-án.

Pál Gábor dr.

országgyűlési képviselő.

Kertész István beszéde a Sántha-ünnepségen.

Mélyen tisztelt Egyháztanács!

Tisztelt Közgyűlés!

Ennek az ünnepélyes gyűlésnek keretében, amelyben Sántha Albert igazgató-tanító ur 45 évi becsületben és tisztességben eltöltött tanítói munkásságának befejezését ünnepeljük, méltóztassanak megengedni, hogy annak az iskolának érdekében, melynek falai között ez a szeretetteljes ünnepély lezajlik — tehetségemhez mérten egy pár szóval felszólalhassak, mert úgy vélem, hogy habár felszólalásom nincs is a tárgysorozatban, de a mai nap alkalmas arra, hogy elfásult lelkünket felrázzuk ugyanakkor, amikor egy érdemes tanfőfiut bucsúztatunk és ezzel 45 iskolai év záróünnepélyét tartjuk.

Kedves székely testvéreim!

Azok a vastag iskolafalak, amelyeket a ti apáitok helyeztek ily kemény alapokra, évszázadokon át adtak hajlékot a magyar kulturának.

Ezek a vastag iskolafalak annyira magukba szívták a mi édes, zengzetes magyar anyanyelvünket, hogy ezerszeresen tisztán csengő magyarsággal kiáltják felétek, hogy ne tovább!

Ne hagyjatok, mert évszázadokon és minden poklonon keresztül hajlékot adtunk nektek és összeomlunk, földig roskadunk, hogyha most hűtlenül elhagytok.

És ti, kedves székely testvéreim, akik itt vagytok és azok is, akik nincsenek itt, de akiknek szívük minden dobbanása a becsületes székely magyarságé, ebben a pillanatban bizonyára érzitek, hogy milyen nagy felelősség hárul rátok, mert könnyelmű magatartásotok miatt gyermekeitek átka még a sirban sem hagyna pi henni.

Kedves testvéreim!

Köztetek sokan vannak olyanok, akik gondolkodó józan ésszel eszközei voltak annak a nagy világégésnek, amelyet négy esztendő keserves kinszenvedés árán váltottatok meg. Még emlékeztetekben van és a hátatok borzong attól a sok igazságtalanságtól, amit veletek idegen vezetők, idegen célból elkövettek. Ti nem vagytok az oka annak, hogy azért a lovasias magatartásotokért, amely tradicionális székely-magyar becsületeteken alapul, a jelenlegi keserves kisebbségi sorsot kaptátok jutalmul. Nem vagytok okai azért, mert a ti lelketekben a hűség és becsület olyan fogalom, amilyennel csak a ti székely mivoltotok dicsekedhetik.

Hiszen, ha nem így lett volna, akkor a magyar történelem irányítói nem helyezték volna őseiteket erre a földre, erre az elöretolt állásra védőbástyának, hanem választottak volna olyan törzset, amely céljaiknak mindenben megfelel.

Választásuk azonban csak rátok eshetett és ti megmutattátok, hogy feladatotoknak mindenben megfeleltek, mert évszázadokon keresztül beigazolódtok, hogy a ti soraitokon megtörik a világ minden sarkából rátok irányított ellenséges gyűlölet. Ti még nem felejtettétek el, hogy a lövészárkok gyehegnájában, ahol minden pillanatban élet-halál közt lebegtetek, amíg fegyver volt a kezetekben, sziklaszilárdan, elmozdítatlanul védtetek azt a helyet, amelyre felelős hatóságok kirendelt. Gondolkoztatok-e

azon, hogy hogy volt lehetséges részletekről ez az állhatatos kitartás? Ha nem tudnátok, hát értsétek meg! Hogy a nagy erő és bátorság, amely a székely fajt jellemzi, kizárólag a hitvallásos magyar iskolák falai között oltódott a ti lelketekbe. És ti most képesek volnátok arra, hogy megtagadjátok azt a támogatást és szeretetet, amelyet őseitektől oly bőségesen örököltetek?

Én nemcsak hiszem, de tudom is, hogy nem. Sőt tulszárnyaljátok elődeiteket, mert az elmúlt két három évtized alatt oly bőséges tapasztalatokat szereztetek faj és létfenntartásotok isteni rendeltetéséről, hogy a jövőre vonatkozó tanítói munkát nemcsak az iskola falai között, hanem azonkívül otthon, a szent családi tűzhelynél is folytatni fogjátok, fiaitoknak és leányaitoknak magyar anyanyelvükön leendő rendszeres oktatása által.

Rátok hárul az a feladat, hogy az ők fiatal lelküket a jövő nehézségek leküzdésére meg-

acélozzátok és felvilágosítsátok arról, hogy az a nehéz küzdelem, amit ti most folytattok, kizárólag ő érettük, a jövő ifjú generációért van. A ti asszonyaitokra hárul az a feladat, hogy gyermekeiteknek életnedvet csepegtessenek abból a mézédess nektárból, amely létalapját képezi nemzetünk jövő fejlődésének és amely erőt ad ahhoz, hogy évszázados hagyományos szokásainkat itt, a gyergyói havasok és minden más, lombos, virágos, fenyves erdők tövében, hűen és tántoríthatatlanul megőrizzük.

És ti, székely ifjak és leányok, ti, akik szintén az elmúlt két-három évtized zűrzavaros éveiben éltétek terhes életeteket, ti, akik hadba-vonult apáitok és fivéreitek helyett igyekeztek az itthon maradt testvéreitek és agyon-gyötört anyáitok részére kenyérkereső embereké válni, ne feledjétek, hogy most kettőzött odaadással kell sikra szállanotok magyar anyanyelvetek megőrzéséért, amelynek leghűbb istápolója az a hitvallásos magyar iskola, amely anyáitok után fejleszt benneteket a magyar nyelv-érzék és a magyar faji öntudatot.

Ha ti, a ti vezetőiteknek kérő, tanító és figyelmeztető szavait nem hallgatjátok kellő figyelemmel és példaadásaikat nem követitek komoly tettekkel, akkor a megsemmisülés örvényébe rohantok és menthetetlenül elvesztek. Elvesztek azért, mert a reátok szakadó és a körülöttetek örvénylő vihar kivédésére nem lesz megfelelő ellenálló képességetek, mert abban a pillanatban, amelyikben a magyar elemi oktatást nem a ti véreitekből kiemelkedett tanító-mesterektől nyertétek, meghalt a ti lelketekben magyar fajotok iránt táplált szent érzéseitek.

Ugy érzem azonban, hogy az a székely aranyifjúság, amelynek dicsőségéről messze földön híres legendák keringenek, öntudatosan, becsületes magyar lélekkel fog az alá a zászló alá sorakozni, amelyre székely leánykezek arany betűkkel azt himezték, hogy: inkább vesszen mindenünk, semhogy elnémuljon magyar anyanyelvünk!

Ingyenpéldányok a Mai Világ-ból.

A hét egyik napján a vármegye több falujában ingyen osztogatták a Mai Világ című Kolozsváron magyar nyelven megjelenő ujságot. Az ingyenpéldányok célja a vezetőikből derült ki: Balog István leleplezte Willer panamáit a képviselőházban, mert Willer azt állította róla, hogy sint lopott és ezért tizenegy hónapot börtönben töltött.

Az egész közlemény szemenszedett hazugságok sorozata. Willer nem állíthatta Balogról, hogy tizenegy hónapot börtönben töltött, mert bár odaváló lett volna, sajnós, csak pénzbüntetésre ítélték.

Balog nem leplezhette le a kamarában

Willer panamáit, hazugságokat mondhatott bőven, azért ő nem megy szomszédba, de hogy a kamarában akár egy szót is elmondott volna, köve se hisszük, hiszen románul összesen annyit tud, hogy Bună ziua, ezt is csak képviselő-jelöltsége alatt tudta megtanulni és ez úgy gondoljuk, leleplezések elmondására nem elég.

Igaz, hogy amit Balog a kamarában csinálhat, ahhoz elég.

Az egység megbontásának kísérletén kívül egyebet ugyse volt eszéágában sem csinálni. Meg pénzt zsebrerakni.

S ezt mindkettőt már meg is tette.

Dr. Ávéd János tragédiája.

Az alfalvi szörnyű bombamerénylet részletei annyira ismereteseek már a napilapokból, hogy azoknak reprodukálásával jóízlésű közönségünket nem untatjuk.

Mindenki tudja, hogy a robbanás dr. Ávéd Jánost azonnal megölte, nejét sulyosan megsebesítette. A tetteseket Netotianu Ion gyergyó-szentmiklósi rendőrfőnök zseniális nyomozása és a csikszeredai csendőrkapitány szakszerű munkája néhány óra alatt leleplezte és a büntető igazságszolgáltatás kezére juttatta.

A bűnösök Pál Dénes, Ambrus Lajos, ennek fia és Balázs János interimárbizottsági elnök.

Az első három tönkrement exisztenciák, az utóbbi ma is gazdag ember.

A merénylet okairól sokféle kombináció indult, amelyek tulontul ismereteseek és még inkább izléstelenek. Meg kell állapítanunk, hogy Pál Dénes vagyonát különböző kétes üzletein vesztette el, majd mikor már vagyoni helyzete fenyegetett volt, fűrészgárra gyuladt fel, amely azonban oly gyanus körülmények között égett,

le, hogy a biztosító semmit sem fizetett érte. Ávéd János ellenben ezzel az emberrel csak jót tett, őt állandóan segítette s ezt Pál Dénes gyakran, sok ember előtt el is ismerte. — Azért mégis hajlandó volt magát a merényletre felbéleltetni és elpusztítani ilyen szörnyű módon azt az embert, akiről ő maga elismerte, hogy jótévője.

Ambrus Lajost vállalatjai és kétes üzletei tették tönkre. Vagyonára körülbelül ötven hitelezője tüzetett ki árverést. A hitelezők között volt az Ávéd-bank is, nem is első helyen és nem is Ávéd János kérte ellene az árverést, még csak végrehajtást sem foganatosított nála.

Balázs János interimárelnök a hatalomhoz mindig surlódó konjunkturaember mintaképe, aki a mai nyomoruságos időben is meg tudta egészében tartani, sőt szaporítani addig is tekintélyes vagyonát.

Miután Romániában halálbüntetés nincsen, a tettesek életfogytiglani kényszermunkára számíthatnak.

Az egyetemi hallgatók estélye.

A kolozsvári magyar egyetemi hallgatóság legkitűnőbb tagjaiból válogatott műkedvelői csoport táncal egybekötött műkedvelő előadást rendez Gyergyószentmiklóson folyó hó 18-án, szombaton este fél 9 órakor a Laurentzi-szálló nagytermében, melyre mindenkit tisztelettel meghív a rendezőség.

Céljuk, tanúságot tenni a magyar diákság kulturképességéről és ami ennél is fontosabb, összhangot, együvértartozás szükségességének érzetét felkelteni városunk minden polgárában faji, vallási különbségre való tekintet nélkül.

Műsorunk a következő:

1. Bevezető: dr. Gaal Alajos.
2. Szereplők bemutatása (konferánsz): Balogh Zoltán.
3. Mit láttunk Gyergyószentmiklóson (konferánsz).
4. „A néma ember“, vigjáték, előadják: Szőke Lajos, Balogh Zoltán, Kolosy László, Hegedűs Sándor, Wlossák Rezső.
5. Dalok: Nagy Tibor.
6. „Kelemen Palika“, vigjáték, előadják: Szász Gergely, Kolosy László, Szőke Lajos, Balogh Zoltán, Hegedűs Sándor, Wlossák Rezső.

Ezenkívül felkértük dr. Nagy Lajosné nagyságos asszonyt, aki volt oly szíves elvállalni, hogy műsorunk 2. és 4. száma között a helyi leányok műkedvelő tagjaiból egy kedves gárdát alakítva, szintén egy bájos vigjátékkal gazdagítsa műsorukat.

Belépti díj tetszés szerint. Kizárólagosan utcai ruhában kérjük a megjelenést.

A fentiek után szükségtelennek tartjuk mindenkinek a lelkére kötni: pártoljuk azokat, akik a kultúra megőrzéséért fáradoznak és így tulajdonképpen mi értünk küzdenek.

Az elmúlt hét eseményei.

Dr. Luther, a német birodalmi bank kormányzója csütörtökön repülőgépen Amsterdamba érkezett és innen folytatta útját Londonba. Dr. Luther londoni utazásának célja, hogy egy, Németország részére szerzendő 50–80 millió font sterling összegű kölcsönről tárgyaljon.

Franciaország sok huzavona után végre engedett a nagyhatalmak, főleg Anglia nyomásának és a Hower-tervet elfogadta, fenntartva magának bizonyos kikötéseket. Ezeknek a kikötéseknek végleges tisztázására a jövő hét folyamán Londonban konferenciát tartanak, melyre meghívták Németországot is.

A Hoover-javaslat elfogadására — mint várható volt — az egész világon nagy enyhülést hozott. Évek óta nem volt oly általánosan bizakodó a hangulat a nagy nemzetközi tőzsdéken, mint az utóbbi napokban. Közgazdasági és politikai körökben biztosan számítanak arra, hogy a megkezdett utakon további kooperáció következik a különböző vezető államok kormányai között.

A Daily Express washingtoni táviratot közöl, mely szerint Hoover energikusan hozzáállott a háborús adósságok és jóvátételi kötelezettségek revíziójának előkészítéséhez. Valószínű, hogy még az ősz folyamán proklamálni fogja a revízió szükségességét. Amerikai hírek szerint az amerikai kormány hajlandó háborús követeléseinek felét elengedni, ha az európai államok kötelezik magukat arra, hogy a következő husz éven keresztül felére redukálják a hadi kiadásait.

Magyarország már is megragadta a Hoover-egyezmény elfogadása nyomán keletkezett kedvező atmoszférát és magyar bankok útján hét millió fontnyi államkölcsönt vett fel. Magyarország volt az első állam, amely a bekövetkezett enyhülést államkötvények elhelyezésére használta fel.

A Marosvásárhelyi Bőripartelep Rt. kesztyűosztálya részére jobb házból való 14 éven felüli fiukat tanulóknak fizetéssel felvesz. Jelentkezés gyártelepen Tg.-Mures, Str. Capitului No. 17.

Kelemen.

Fenn, a „Kelemennek“ magas ormán,
Mintha régen volnánk, olyanformán
Rigók fűtőrézének, cseng az erdő.
Május van: Mily csodás, jó itt lenni!
Boldog a lélek, mely ide feljő.

— Nekem is volt régen, szép májusom.
Volt: s kivettem belőle a jussom...
A szívem, a lelkem izzott, forrott...
Jerünk! — hallgatni bűn, cselekedjünk —
S most? Könnyezni érzem a vén szobrot.

Nem az bánt, hogy nagyobb lett a teher...
Nincsen oly csapás, mely engem lever.
A lelkem, mindenem lett a család.
Az fáj, hogy véremből többen érzik...
Körülünk a világ milyen galád!

Hogy a nyomás alul szabaduljak,
Szívemben, lelkemben felujuljak,
Madárdalos hegyek közé futok.
Ugy gondolom: talán ott, odafönn,
Üdítő, éltető léghöz jutok.

Mily szép, milyen csodás, susog lelkem.
Isteni! itt lenni e szent helyen.
A forrás vize, mely itt tör elő,
Éltet, felüdít a lombok közül
csókos kedvvel fújó lenge szellő!

Nem változott gyermekkorom óta
semmi; most is az a madárnóta...
De mi az? A régi fűtőlésebe
más fűtő sikolt bele, hosszan... de fáj —
Hamis lett a tavasz ébredése?!

Nyájak bégetése, kolompzene
szép. Akinek szép: nem tartok vele.
Ez ural most mindent, más lett a táj
Még a „Kelemen“ hegy tetején is!
Ki tud itt maradni? Ki?! Jaj de fáj! —

Vissza! a faluba, a családhoz...!
Most simulni hüen, jól egymáshoz!
Nem törődve azzal, mit dörögnek...
Imádságos, tiszta lelkülettel
s munkás kézzel, neki a szent rögnek!

Az a hó, mely csillog fenn a hegyen,
Intó példa, fákllya kell hogy legyen!
Fákllya, melynek világánál lássunk...
— Ha nem leszünk szeretetben egyek,
Egymásunknak sirunkat megássuk...! —

Marosvásárhely.

Angi Balázs.

HIREK.

— **Primicia.** P. Puskás Hufelin Szentferencrendi szerzetes f. hó 5-én mondotta első miséjét a gyergyóremetei templomban. Az eseménynek az ad külön érdekességet, hogy a kétszáz év óta fennálló templomban ez volt az első ujmise. Az ünnepi szentbeszédet P. Lukács Mansvét tartotta a zsufolt templomban, óriási hatást gyakorolva a hivekre.

A templomi ünnepség után az új pap édesanyja, özv. Puskás Albertné 70 teritékes ebédet adott, amelyen a megjelent ferencrendi atyák és helyi lelkészek kivül ott voltak a község számottevő netabilitásai is.

— **Érettségi.** Örömmel értesülünk, hogy dr. László Dezső fia, Pali és Gereöffy Csanád fia, Laci, sikeresen letették az érettségi vizsgálatot. Gratulálunk.

— **A filmfelvételek első része** a Gyilkostó természeti szépségeiről befejezést nyert. Elkészült eddig 120 méter szebbnél-szebb tájrészletekkel. A további felvételek e hónap 25., 26. és 27. napjain lesznek, amely felvételekhez a város vezetősége izléses, a tó képét szép nyomásban feltüntető levelezőlapokat küld szét turistaegyleteknek, városoknak, sportegyesületeknek kb. egyezer példányban.

A városi tanács által megindított propagandának már is mutatkoznak eredményei. Az ország legtávolabbi részeiből érkeznek megkeresések a tulajdonos közbirtokossághoz telkek átengedése iránt.

A napokban Kreyer Elemér tollából a Temesvári Hirlapban a Gyilkostó csodás szépségeiről ismertető cikk jelent meg, melynek hatására alatt már két kérés érkezett Brósz Alfonz gyógyszerészhez telkek átengedése iránt avval a kötelezettséggel, hogy azonnal hétvégi házat építenek. Brósz gyógyszerész a kéréseket áttette a közbirtokossághoz.

— **Áthelyezték Zakariás Jenőt,** Szárhegy község tizenkét év óta községe javát becsületesen munkáló, köztisztviselőben ésszeretben álló kitűnő főjegyzőjét. Azt hisszük, nem járunk messze az igazságtól, ha feltételezzük, hogy a felsőbbbőség intézkedése nemcsak Zakariás Jenő ellen irányul, de a község derék lakossága ellen is büntetésül azért, mert a legutóbbi választáson nem volt hajlandó magyarságának megtagadására.

— **Feloszlatták a gyergyóremetei tanácsot** és helyébe kinevezték az interimár-bizottságot, melynek tagjai Balázs B. János v. bíró, dr. Pál Gerő orvos és Szabó Dénes kereskedő. Hir szerint dr. Pál Gerő orvos az interimár-tagságot nem fogadta el.

— **A magyar vasutasok tömeges elbocsátása** Csikot sem kimélte meg, száznál több magyar vasutas szenvedti azt a kálváriát, amelyet a hatalmi önkény ezekkel a családossal, 20–30 évi szolgálattal rendelkező vasutasokkal jár. Egyszerű, minden szerzett jogot felrugó, szűkszavú pár sor alapján bocsátottak el kipróbált, lelkiismeretes, kötelességteljesítő embereket, azért, mert mint fűtők, mozdonyvezetők és kisebb vasutasok nem beszélik a klaszikus román nyelvet úgy, mint Iorga, vagy a teljhatalmu CFR vezérigazgató.

A Magyar Párt csikmegyei tagozata már megkezdte a szerencsétlen, máról-holnapra kidobott vasutasok nevében az adatgyűjtést és egyénenként támadja meg a vasutigazgatóságot azon az alapon, hogy véglegesített közalkalmazottat állásából nem lehet minden elfogadható indokolás nélkül, fegyelmi eljárás mellőzésével, kidobni.

— **Halálozás.** Farczádi Sándor Lajos ny. MÁV főfelügyelő, segesvári, tövisi majd a nyugati pályaudvar h főnöke július 4-én 50 éves korában elhalt. Az elhunytban dr. Sándor Balázs ügyvéd édes bátyját gyászolja.

— **A csikkarcfalvi közbirtokosság vezetőségét,** melyet egy hamis vád alapján letartóztattak, szabadlábra helyezték. A közbirtokosság egyik, Bot nevű ellensége felhasználva azt a körülményt, hogy Potoczky községi jegyző, ki a közbirtokosságnak is jegyzője volt, halálos beteg fivérének látogatására Magyarországra utazott — feljelentést tett a jegyzőről, hogy a közbirtokosság pénzével megszökött. Erre történt az igazgatóság letartóztatása. Most hazaérkezett a megvádolt jegyző, a vád alaptalan-sága bebizonyult, de Bot, kit a hamis feljelentés alapján kineveztek az elnöki teendők végzésére, még mindig bitorolja elnöki hatalmát, Potoczky pedig, kinek hazatérésével elesett a szokás vádjá, nem tud állásába visszatérni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik dr. Ávéd János ügyvéd temetésén résztvettek, vagy részvételük kifejezésével igyekeztek enyhíteni a nagy csapáson, ezúton mond köszönetet a Gyászoló család.

— **A II-ik székelyföldi iparoskongresszust** július hó 26-án tartják meg Csikszerezében délelőtt 10 órai kezdettel az Ipartestület székházában. Ezúton is kérjük Csikvármegye községeinek kisiparosságát, hogy megjelenésével tegye impozánssá a székelyföldi Ipartestületnek ezt a megmozdulását, amely mindenképpen erőteljes kell legyen, hogy ráirányíthassa a figyelmet arra a kétségbeejtő nyomorúságra, amibe a Székelyföld kisipara került.

— **A repülőbéllyegek használata** a falragaszokra nem kötelező. A hatóságok kezdetben követelték ezt a taxát, de a megjelent végrehajtási utasítás szerint nem kötelező.

— **Halálos baleset.** Szász Ignác gyergyóremetei gazdálkodó szénahordással foglalkozván, a megterhelt szekérét útjára bocsátotta, ő maga pedig a mezőn maradt. Közben elérte szívbaja és oly szerencsétlenül esett el, hogy arccal egy kis pocolyába került s mire a göres engedett volna, a vízbe fulladt. A később a szerencsétlenség helyére érkező hozzátartozói már csak holttestét találták.

— **Megöklelte a bika.** Portik kajczos János gyergyóremetei pásztort a megvadult bika megtámadta és oly súlyosan összeöklelte, hogy állapota aggasztó.

— A nyilvánossági joggal bíró marosvásárhelyi róm. kath. főgimnáziummal kapcsolatos fiúnevelőintézetben jelentkezni lehet július 20-ig. Ellátási díj az egész iskolai évre készpénzben 8800 lej; gimnáziumi díj (beíratási díj 565, tandíj 900, fenntartói díj 2900.) 4365 lej. Tájékoztatót válaszbélyeg ellenében küld: A Róm. Kath. Fiúnevelőintézet Igazgatósága Tg.-Mureș—Marosvásárhely. Str. Mihai Viteazul (Klastrom u.) 16. 3—3

— Liliomtiprás. Fazakas István gyergyóremetei kovácsmester 10 éves kis leánya ellen a kovácsmester 18 éves inasa erkölestelen merényletet követett el. A szerencsétlen leányka a szenvedett sérülésekbe belehalt. Az állatias inast a csendőrség letartóztatta és beszállította a csik-szeredai ügyészséghez.

* Fogorvosi rendelésem újra megkezdését van szerencsém tudatni a t. közönséggel Wiener Waldemar ur autorizált dentista technikai munkálataival kapcsolatban. — Elvállalok mindennemű, a fogászat körébe tartozó műveletet. A rendeltetést f. hó 10—15-ike között megkezdem. Rendelési idő 10—2 óráig. Dr. Nagy Lajos, városi orvos. 2—2

* Kiadó két szoba, konyha mellékhelyiséggel és egy üzlethelyiség Unió utca 1 sz. alatt. Tudakozódni Vákár Lászlónál. 2—2

*Méhészkezők figyelmébe! Műlép tiszta szavatolt méhviaszból eladó.

PATKA JÓZSEF
Temető-ut. 5. sz. alatt.
Gyergyószentmiklós.

* Munkaszerető régi tisztviselő, könyvelő levelező, különösen faszakmában jártas ügybelső, mint külső munkálatoknál elhelyezkedést keres. Megkeresések „Szerény igények” alatt a kiadóba kéretnek. 4

* Olcsó árban FÜZŐKET készít, rak-táron harisnyatartók, melltartók és gyógyhas-kötők. Weiszbergerné, zsidótemplom-udvar.

SPORT.

Házi teniszverseny lesz július hó 29-én, vasárnap a Gy. S. E. pályán.

Magyarország—Románia válogatott labdarúgó csapatai a háború befejezése óta mult vasárnap találkoztak először Bukarestben. 4:2 arányban győzött a magyar csapat.

A magyar válogatott csütörtökön Kolozsvár válogatott csapatával játszott 1:0 arányban.

Kehrling Béla újból a magyar teniszbajnok. Ezúttal 17-edszer védte meg bajnokságát.

Kolping—P. S. K. Palotailva. 6:1 (2:0)

Bíró: Bartus (Ilva.)

Az udvarhelyi Hargitával tervezett futballmérkőzés helyett, amely a Hargita játékosok nagyrészenek válogatottba való berendelése miatt maradt el, a palotailvai Sportklub csapatával mérkőzött meg a Kolping.

A Gyergyó 11 ellen eldöntetlenül játszott P. S. K. együttest valószínűleg lehengerelte a Kolping szépen fejlődő csapata. 2:0 félidő után 6:1 arányú súlyos vereséget szenvedett a vendégesapat.

A pálya fölött több ízben átvonuló záporosóttól csuszóssá vált talajon is állandó fölényben van a Kolping. A második félidő 20. percéig élvezetes szép játékokban volt része gyönyörködhetni az eső dacára megjelent közönségnek.

A vendégesapat kezd. A jobb szélen irányított lefutási kísérlete megakadt a védelemnél. A vezetésként most átvesszi a Kolping. A vendégeket saját térfelükre szorítva ostrom alá veszi a kaput. A P. S. K. kapusa gyönyörű formában 25 percen keresztül bevehetetlenül védi a kaput. A 25. percben Dundi éles lövése a hálóban akad meg. 1:0 a K. javára. A tovább is erősen támadó Kolping a 35. percben kettőre szaporítja a gólok számát. A félidő hátralévő része eredménytelen támadásokkal ér véget.

A második félidő 15. percében sikerül a vendégesapatnak egy gólt rugni. 2:1. Egy perc

mulva azonban már a labda a vendégesapat hálójában táncol. 3:1 a K. javára.

Látva a vendégek, hogy a győzelemhez semmi reményük nincsen, durva eszközökhöz folyamodnak. A 20. percben kornert ér el a K., melyet Köllő góllá értékesít. 4:1. A vendégek kezdenek ész nélkül rugdalózni és szabálytalan gáncsolással akadályozzák a K. játékosait. Az egyik több ízben durváskodó vendégjátékosra erőlyes hangon rátámadó Szécsy a bíró a játéktérrel kiállítja. Pár percre rá hasonló sors éri Bogdánt is. A 9 emberrel játszó K. továbbra is támad. A 26. és 38. percben két góllal terheli a vendégek hálóját. A 40. percben az egyik vendégjátékos oly szerencsétlenül fut össze a labdát vivő K. játékoskal, hogy eszméletlenül állapotban viszik ki a pályáról. A 10 emberrel maradt vendégesapat teljesen megtörik s csupán védekezik.

Pár perc mulva a mérkőzés véget ér.

A bíró a mérkőzést gyenge kézzel vezette.

A Kolping eddig 12 mérkőzést játszott. Győzött 8-szor. Adott gólok száma 25. Vesztett 3-szor. Kapott gólok száma 10. Eldöntetlenül játszott 1-szer.

Sport Borszáken.

Vasárnap, július 5-én B. S. E. — Stopp 11 (Tg.-Mures) játszott 1:0 (1:0) eredménnyel. Első időben Borszék fejlődő csapata szép és nehéz küzdelmet vívott.

Vasárnap, július 12-én Victoria — BSE. I. Borszáken,

B. S. E. — Bangra S. C. Palotailván fog-nak játszani.

Az Uránia mozgó hirei.

11., 12 és 13-án, szombaton, vasárnap és hétfőn:

Patt és Patachon mint mesterlövészek.

Német dialogokkal és dalokkal átszőtt hangos filmkomédia, melyben a humor nagymesterei első ízben mutatkoznak be közönségünknek mint „hangosok”.

15. és 16-án, szerdán és csütörtökön

Ufa hirodó

Isten veled Édes

vidám, hangulatos, kitűnően rendezett filmopera. A szereplő személyek nevei garantálják a sikert. Ime: Lilian Hervey, Igo Sim, Harry Halm és Marietta Millner bájos, kedves jeleneteken keresztül ragadják tapsra a közönséget.

18., 19-én, szombaton és vasárnap

Tenger réme.

Hangos filmdráma. A „Fehér árnyak” testvérfilmje nagyszerű szereplő gárdával. Raquel Torres és Nils Asther művészetük legjavát nyújtják. Szenzációs havay gitár és énekarok. Izgalmas és magávalragadó filmese a tropusok szigetvilágából.

Jön:

Sasok éneke.

Szines, hangos.

Szerkesztői üzenet.

Sportbarátnak Borszék. Névnélkül beküldött cikkeket a — sajtótörvényre való tekintettel — nem közölhetünk. A hivatkozott közleményt állandó sporttudósítónk küldte lapunknak, kinek jóhiszeműségében nincs okunk kételkedni.

Üzleti könyvet

jó papíron, tartós

vászon kötésben

csak a

Sándory
könyvkereskedésben kaphat

Primăria comunei urbane Gheorgheni.

No. 2689—1931.

Hirdetmény.

1931. augusztus 4-én d. e. 11 órakor nyilvános árlejtés tartatik zárt írásbani ajánlatokkal, utóajánlatok kizárásával, a Városháza helyiségében a villanytelep részére szükséges 3000 kgr. gépenőolaj beszerzésére. Szállítási határidő 2 hét a megrendeléstől. Bónatpénz 6%, feltételek a mérnöki hivatalban megtekinthetők.

Elnök: Dr. Dobreanu. Főmérnök: László.

SÁNDORY-NYOMDA

GHEORGHENI

GYERGYÓSZENTMIKLÓS

Telefon 14. JUD. CIUC. Telefon 14.

Izléses

nyomdai és könyvkötészeti munkák.

Dusan felszerelt
könyv- és papirkereskedés.

Szigoruan szolid árak!

Nagy választék dobozos és mappás levélpapírokból, modern levelezőlapokból, patent ceruzákból, emlékkönyvekből, mindenféle irodai és iskolai felszerelésekből, valamint üzleti könyvekből.

Levélpapírok, borítékok, memorandumok, ügyvédi nyomtatványok, bál meg-hívók, gyászlapok, árjegyzékek, étlapok, valamint mindenféle könyvkötészeti munkák legolcsóbb beszerzési forrása.

Ha biztos eredménnyel, olcsó ár mellett akar hirdetni, úgy csak a

GYERGYÓ

cimű hetilapban helyezze el hirdetését.